

Té límits la llibertat d'expressió? Sí

per David Nàcher (@nacherd)

Des de ja més de cinc anys hi ha un debat obert a l'Estat Espanyol sobre l'exercici de la llibertat d'expressió i si aquesta ha d'estar limitada o no. El debat s'ha potenciat a Barcelona arran de la proliferació de locals feixistes a la ciutat. L'obertura del [Casal Tramuntana](#), la persistència de la [Llibreria Europa](#) al barri de Gràcia i les últimes manifestacions de grups feixistes com [Democracia Nacional](#) o [Nudo Patriota Español](#) pel centre de Barcelona han obert el debat que es tenia en petits grups molt polititzats i l'han portat a l'esfera pública.

És cert que és un tema molt polèmic i que defensar limitacions a la llibertat d'expressió pot suposar obrir la caixa del totalitarisme, però intentaré defensar la meva postura en aquest article

Vull començar amb la frase pronunciada pels feixistes durant el post-franquisme: “ La diferència entre els demòcrates i els feixistes és que els primers han d'incloure els segons en el seu sistema, mentre que els feixistes us podem eliminar en el nostre.” Aquesta sentència dona una idea clara de que no tothom juga amb les mateixes normes i el recurs de la llibertat d'expressió és un clar exemple. El feixisme, evidentment, és la ideologia que menys llibertat dona a la seva població majoritària. Com a ideologia totalitària no permet cap dissidència i, per tant, tampoc expressar l'opinió lliurement. En canvi, els feixistes demanen per la seva llibertat d'expressió quan tenen ganes d'escampar la seva ideologia suprematista en Estat democràtics, convertint aquest tema en un oxímoron i una trampa dins les regles del joc.

En la batalla entre drets, personalment, opino que hi ha Drets Humans jeràrquicament superiors al de la llibertat d'expressió. El primer és el dret a la veritat històrica. Una persona o un grup no poden defensar-se darrera la llibertat d'expressió, si estan faltant a la veritat històrica, per intentar vendre ideologia. Algú que defensa que els Camps d'Extermini no van existir o que els feixistes no van bombardejar la població civil durant la Guerra Civil Espanyola no té dret a escampar la seva propaganda enganyosa i falsa per fer el mal, o el que és pitjor, ignorants.

El segon dret superior al de la llibertat d'expressió és el de la vida i la dignitat humana. Persones que vexen, persegueixen o maten, no tenen dret a escudar aquestes morts rere la llibertat d'expressió. Deixar que grups neo-nazis organitzats es manifestin pels carrers és com deixar que la màfia també ho faci o que un grup terrorista desfili davant les seves víctimes. I sí, estem parlant de víctimes mortals en els últims vint anys. L'assassí de [Guillem Agulló](#) segueix militant al [Partit España2000](#) i els de [Roger Albert](#) també ho fan.

El tercer bloc de drets que vull remarcar és el dret a poder tenir una vida segura i el de la seguretat. Han aparegut diversitat d'amenaques a activistes antifeixistes de Barcelona i altres ciutats de Catalunya. Persones properes a moviments com [UCFiR](#) o altres organitzacions germanes o properes ideològicament han patit situacions molt desagradables com aparicions de bales en les seves bústies o cartells o grafitis davant les seves cases. Alhora s'ha permès manifestacions a barris com el Raval, on hi ha molt nivell de migració, i on no es pot assegurar la seguretat dels veïns i veïnes pels seus petits carrers.

El quart dret, que és el de la vida digna, molt íntimament lligat als anteriors, ha estat teoritzat com el més important per molts autors liberals i els altres queden lligats a aquest. Si aprofundim en aquest aspecte, veiem que una vida íntegra i completa, només es pot portar eliminant tota [violència](#) d'aquesta. En ocasions la llibertat d'expressió emmascara violència que oprimeix a l'altre individu i aquest no pot disposar d'una vida plena per aquesta raó. És aquí quan aquesta llibertat vulnera el dret d'una altra persona a viure amb llibertat i, per tant, està excedint un límit de llibertats i un xoc de drets com per exemple la dicotomia entre [igualtat i llibertat](#).

El feixisme és escorredís i sap com adaptar-se bé als nous temps. Temples del culte a Nazisme s'emmacaren, fent-se passar per llibreries. Espais on s'ensenya la supremacia blanca i ens banalitzen la [judeofòbia](#) i la [islamofòbia](#) se'ls hi diu Casal Jove o Cultural. Els partits d'extrema-dreta ara són partits nacionals o ni de dretes ni d'esquerres. Gràcies això i a la invisibilització dels grans

mitjans, on, generalment no es debaten aquests temes, el feixisme troba el seu espai en una ciutat i en un país, que pensem preparat per aturar-ho.

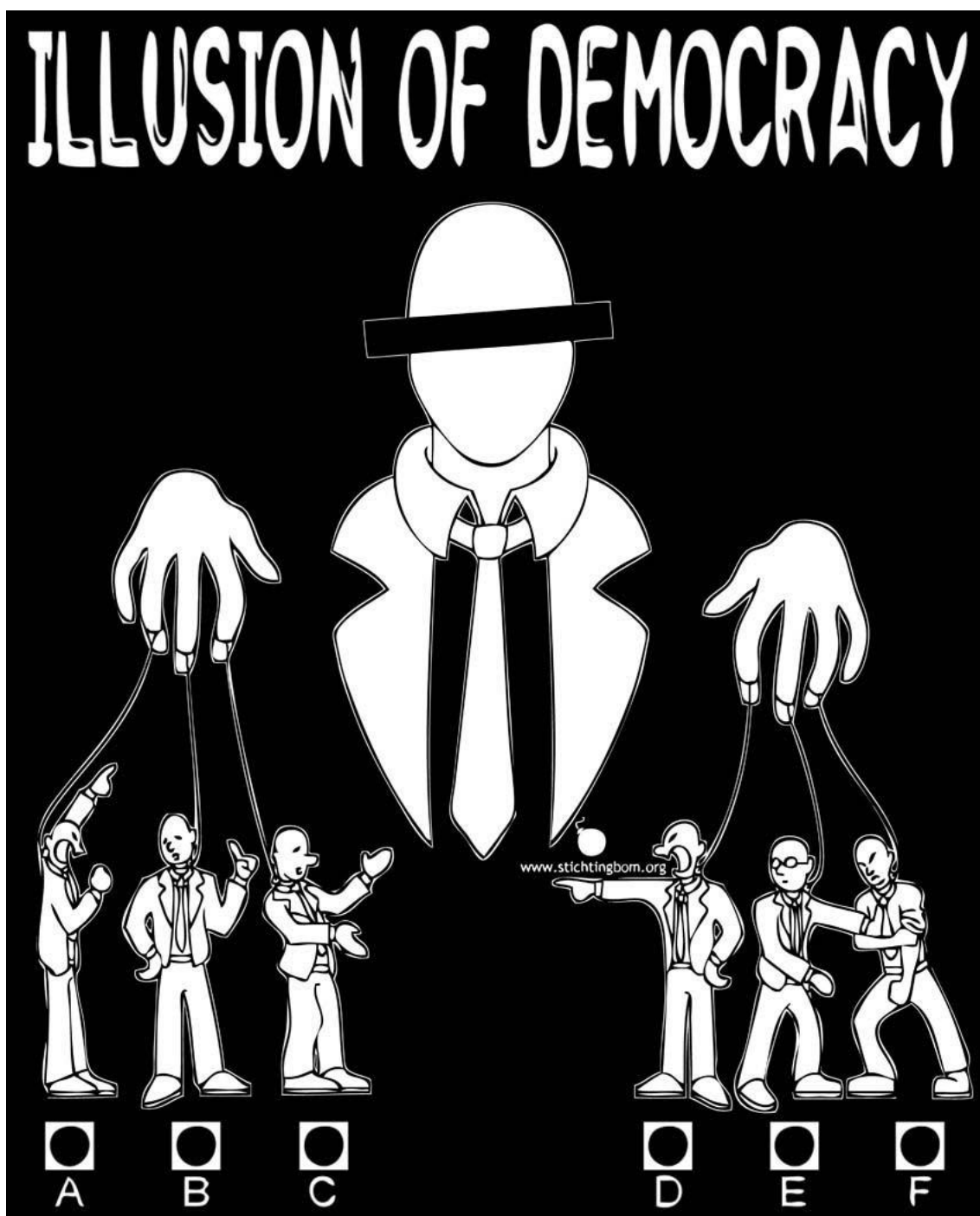
En tot aquest article m'he referit ha la llibertat d'expressió com a concepte macro i lligat a partits d'extrema dreta, però ara que està de moda la paraula micro, parlem del que podem entendre per micro-violències. Han començat a sortir, sortosament, molts estudis sobre [micromasclismes](#) que són el dia a dia en la nostra societat. Aquests es sumen amb les violències racistes, xenòfobes, LGBTòfobes... petites o invisibles i això crea una societat on el màxim dolor es construeix a partir del dia a dia, de l'actitud i les paraules que compartim tots i totes. Sota la màxima de la llibertat d'expressió reproduïm actes que vulnereu total o en part els drets d'altres persones i així també ens convertim en botxins, tot i que no vulguem. És aquí on la llibertat d'expressió s'uneix en el quotidià, entra dins les nostres vides i l'usem com escut per no canviar, per no sortir de la zona de confort i aprendre. Som covards, apalancats o conformistes i ens vagi millor o pitjor, l'esforç de fer petits o grans canvis és gegantí i, per tant, ja ens va bé seguir igual, que potser si canviem anirem a pitjor.

Es veritat que aquest tema obre moltes ferides, té moltes derivades i molts detalls petits que ara no podem analitzar. És per això que no vull fer un article generalista, sinó que animo anar cas per cas i exemple per exemple i discutir el cas únic. Si fem generalitzacions dels exemples, veurem que no té sentit. Per exemple, sovint, amb col·legues i amics o amigues arribem a la discussió sobre els límits de l'humor i l'ús o aprofitament que se'n pot derivar cap a l'estigmatització de les persones i minories o fins i tot a l'insult o persecució generalitzada. No és veritat que un comentari aïllat no fa mal a ningú. Sabem que l'humor és un tema complicat, sobretot després dels problemes que hem tingut en els últims anys, però és un exemple visible sobre al que hem refereixo. No hi ha humor bo o dolent, simplement hi ha un humor que sobrepasa els drets i humor que no ho fa, i és molt difícil de dir quin és quin, ha vegades impossible. En l'humor també trobem el doble joc. M'explico: "Les bromes reiterades sobre catalans és catalanofòbia, però les bromes sobre gitanos o jueus són

tradicionals” o “Tots som Charlie xiular l’himne espanyol ho hem de prohibir” . Aquesta doble moral és contradictòria i moltes vegades utilitzada amb males intencions per aquells que difonen rumors de forma explícita. Però torno a repetir, la línia és molt prima i tots i totes la sortegem a voltes, i d’altres no.

En una societat en [Pau](#) real (d’aquesta en majúscules), on la violència no existís i on les persones ens respectéssim les unes a les altres (encara que a molts us sembli molt hippy tot plegat) aquest article no hauria estat escrit mai, ja que tots partiríem dels mateixos paràmetres i la llibertat seria plena i absoluta. Veiem, doncs que el límit de la llibertat d’expressió no resideix, com molts parlen, en ser contrari a la democràcia, sinó de ser contrari als [Drets Humans](#).

Torno a escriure, per estalviar-me crítiques futures, que el joc amb la llibertat d'expressió és perillós i que he escrit aquestes línies per fomentar el debat i expressar unes grans contradiccions interiors que encara no he pogut resoldre. Sota cap concepte vull imposar la meva moral, sinó tot el contrari, vull donar arguments pel debat constructiu d'idees. Evidentment és perillós escriure aquest article i no voler semblar o progrè guai o feixista camuflat. La meva intenció no ha estat semblar cap d'elles, sinó poder compartir idees soltes a través d'un fil conductor.